

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, OKETOPA 6, 1921.

Whakaaturanga ka tangohia mo tetahi Wharekura Maori tetahi Whenua kei roto i Poraka VI, Takiwa Ruuri o Te Rotoiti.

HE whakaaturanga tenei e meatia ana kia mahia i raro i te Ture mo nga Mahi mo te Katoa, 1908, ara, kia mahia he wharekura Maori ki runga i Poraka VI, Takiwa Ruuri o Te Rotoiti, a i runga i nga tikanga o taua mahi mo te katoa e meatia ana kia tangohia te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei. A tenei ano hoki ka whakaaturia ko te mapi o te whenua e meatia nei kia tangohia kua whakataktorua ki te Poutapeta i Rotorua, kua waiho i reira hei tirohangā ma te katoa; a ko nga tangata katoa e pangia ana e te mahinga o taua mahi mo te katoa e te tangohangā ranei o taua whenua, mehemea he take tika a ratou hei whakahe i te mahinga o taua mahi mo te katoa i te tangohangā ranei o taua whenua, me tuku-a-tuhituhī mai aua whakahe i roto i nga ra e wha tekau timata atu i te ra tuatahi i perehitia ai tenei whakaaturanga, ki te Minita mo nga Mahi mo te Katoa, kei Poneke.

KUPU APITI.

Ko te whenua e tangohia ana ko tetahi wahi o Okere 1c (wahi) Poraka; tona nui e 6 nga eka. He puwhero te kara i runga i te mapi.

Kei roto i Poraka VI, Takiwa Ruuri o Te Rotoiti. (S.O. 21530.)

Kei roto i te Takiwa Whenua o Akarana, e ata whakaaturia ana i runga i te mapi kua maakatia P.W.D. 51461, a kua pania ki te kara e huaina nei i runga nei, kua whakataktorua ki te tari o te Minita mo nga Mahi mo te Katoa, Poneke, Takiwa Whenua o Werengitana.

Ina hoki toku ringa he mea tuhi ki Poneke i tenei te tahi o nga ra o Oketopa, 1921.

J. G. COATES,
Minita mo nga Mahi mo te Katoa.

Panuitanga Whenua Maori hei Whenua Karauna.

Tari Maori, Poneke, 6 Oketopa, 1921.

HE whakaaturanga tenei i runga i te Panuitanga i tūhia i te 5 o nga ra o Oketopa, 1921, ka panuitia te whenua e mau i raro iho nei kua riro hei whenua Karauna.

KUPU APITI.

WAIPA, Rota 67A Poraka: Tona nui e 76 nga eka e 2 ruuri e 3 paati; Takiwa Ruuri o Newcastle.

J. G. COATES, Minita mo nga Mea Maori.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

Panuitanga i raro i Wahanga 2, Tekiona 27, o te Ture Whakatikatika Ture Whenua Maori, 1913.

HE whakaaturanga tenei i raro i nga tikanga o wahanga 2, o tekiona 27, o te Ture Whakatikatika i te Ture Whenua Maori, 1913, ko te Porchitini o te Poasi Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki i a ia e noho ana i runga i taua tuunga ona i whakahaere i tona mana Tiati o te Kooti Whenua Maori ki te whakatu i nga tangata e mau ake nei nga ingoa i te rarangi tuatahi o te Kupu Apiti ki enei, hei kai-riiwhi mo te paanga o te tangata e mau nei o ratou ingoa i roto i te rarangi tuarua o taua Kupu Apiti ki nga whenua e mau i te rarangi tuatoru.

Na ko nga tangata e hiahia ana ki te piira i aua ota me tuku mai a ratou piira i roto i nga wiki e ono i muri iho i te ra i panuitia ai tenei whakaaturanga.

KUPU APITI.

Rarangi Tuatahi.

Rarangi Tuarua.

Rarangi Tuatoru.

Te Kotekerangi Pakana (w.), Merehana Pakana (w.), Nikoimata Pakana (t.), Rihari Pakana (t.), Ngawhitau Pakana (w.), Mareta te Mata-o-Hoturoa (w. 19). Te Kotekerangi Pakana (w.) kai-tiaki mo Mareta te Mata-o-Hoturoa (w. 19)

Te Ratauhinga Takotowai

Pukaingataru B 1A 1.

WHAKAHAERE WHENUA MAORI.

Panuitanga o nga Huihuinga o nga Tangata no ratou nga Whenua Maori i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREHANA NAMA 52.

HE whakaatu atu tenei na te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waikato-Maniapoto ko nga huihuinga i raro i nga tikanga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, o nga tangata no ratou nga whenua e mau nei i roto i te rarangi tuatahi o te Kupu Apiti i raro iho nei, ka tu ki nga kainga kua tuhia nei ki te ratangi tuarua, a nga ra me nga wa kua tuhia nei ki te rarangi tuatoru me te rarangi tuawha, ki te whiriwhiri i nga tikanga o te motini e mau nei i roto i te rarangi tuarima o taua Kupu Apiti.

I tuhia ki Akarana i tenei te 2 o nga ra o Oketopa, 1921.

C. E. MAKOMIKI, Perehitini.

KUPU APITI.

Rarangi Tuatahi.	Rarangi Tuarua.	Rarangi Tuatoru.	Rarangi Tuawha.	Rarangi Tuarima.
Rangitoto-Tuhua 21B 2A 2B	Marton ..	Paraire, 28 Oketopa, 1921	2.30 o nga haora i te ahiahi	Ko taua whenua me hoko ki a Frederick George Dickie me tetahi atu mo te moni e £2 i te eka.

Panuitanga o nga Huihuinga o nga Tangata no ratou nga Whenua Maori i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREHANA NAMA 52.

HE whakaatu atu tenei na te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waiariki ko nga huihuinga, i raro i nga tikanga o Wabi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, o nga tangata no ratou nga whenua e mau nei i roto i te rarangi tuatahi o te Kupu Apiti i raro iho nei, ka tu ki nga kainga kua tuhia nei ki te rarangi tuarua, a nga ra me nga wa kua tuhia nei ki te rarangi tuatoru me te rarangi tuawha, ki te whiriwhiri i nga tikanga o nga motini e mau nei i te rarangi tuarima o taua Kupu Apiti.

I tuhia ki Rotorua i tenei te 1 o nga ra o Oketopa, 1921.

H. KAA, Teputi Perehitini.

KUPU APITI.

Rarangi Tuatahi.	Rarangi Tuarua.	Rarangi Tuatoru.	Rarangi Tuawha.	Rarangi Tuarima.
Rotomahana-Parekarangi 6L 2B 1	Rotorua ..	Paraire, 21 Oketopa, 1921	10 o nga haora i te ata	Ko te tono a te Karauna kia hokona e ia te whenua tetahi wahi ranei me whakaae atu.
6K 2B 5 Whakapoungakau 7 ..	” ..	” ..	” ..	Ko tetahi hoko e whakaarohia ana o te whenua ki a W. H. Smith me whakaae atu.
Paeroa Tonga B 2B .. 17	Wharepaina ..	Haarei, 22 Oketopa, 1921	..	Ko te tono a te Karauna kia hokona e ia te whenua tetahi wahi ranei me whakaae atu.
Rerehakaitu 1A 2 .. 1B 2B ..	Matata ..	Turei, 25 Oketopa, 1921	..	” ..

HE PANUITANGA KI TE IWİ MAORI.

Tari o te Minita o te Ora mo te Katoa, Poneke, 10 o Aperira, 1919.

ITE ekenga mai i nga motu o tawhiti ki enei motu i mua tata ake nei o te mate rewharewha uruta (*influenza epidemic*) he tino maha nga tangata o te iwi Maori me te iwi Pakoha i hingahinga i taua mate. Kei tupono tera ano taua mate e hoki mai, notemea kua pera hoki ki etahi atu motu. Na reira ko tatou me noho i runga i te tupato me te noho tiaki ki taua mate. Ko te huarahi marama ia he whakapai i nga kainga he tahi he horoi i nga whare he koko i nga paru me nga kino ka hari ki wahi ke kia mamao atu i nga kainga Maori me nga taone. Ki taku whakao hoki me karanga he huihuinga ki ia takiwa ki ia takiwa a kia whakaturia he Komiti mo ia kainga huihuinga hei whakahau kia whakaritea nga tikanga horoi i nga whare a hei tahi i nga kainga kia takoto pai ai kia takoto ma ai. Me tahi ia whare ia ruuma kia ma rawa, ko nga puehu me nga paru me koko ki waho ka tapuke atu. Ko nga paru hoipo kau ranei me whakawhaiti ki tahu ai ki te ahi. Ko nga whare me nga taeipa poaka me whakapai ka tahi kia ma, ko nga paru me tapuke atu. Ko nga paru manu katoa me tapuke atu. Ko nga puna wai me nga korere wai me pai tonu te tiaki kei taka he kino he paru ranei ki roto, kei tae ranei he manu he kararehe ranei ki reira inu wai ai a ka kino te wai.

Me whakarite ki ia kainga ki ia kainga he whare hei hohipera mo te tupono rawa ake o te hoki mai o taua mate e noho rite ana he whare motuhake hei takotoranga turoro, e watea

ana ki tahaki ko o te nuinga o nga tangata. Ina tupono ki taua wa me waiho kia kotahi tonu he tangata hei tomo ki roto ki taua whare ara ko te tangata e whakaritea ana hei kai-tiaki mo tana whare.

Mehomea ka rite a ka hangai hoki te whakaberc, i enei tikanga katoa e tino mohio ana au e kore e rite te whiu a taua mate a muri ake nei ki tona whiu i tona taonga mai ka hori ake nei. Na reira, ka inoi ahau ki nga rangatira Maori katoa me te iwi nui kia tahuri kia awhina i tenei mahi tino nui. Kaua e waiho kia eke rawa mai te hoa riri ki runga ki te pae ka korikori ai. I tawhiti ano ia e haere ana mai e hopu ana to ringa ki te patu. To patu ki to ringa mau ai inaianei.

G. W. RUSSELL,
Minita mo te Tari Whakaora.

T. H. A. VALINTINE,
Apoha Tumuaki o te Tari Whakaora.

CONTENTS.

LANDS—	PAGE
Taking Land for a Maori School ..	549
Proclaiming Native Land to be Crown Land ..	549
NOTICES—	
President of Waiariki District Maori Land Board— sitting as Judge of Native Land Court ..	549
Meetings of Assembled Owners— Waikato-Maniapoto District ..	550
Waiariki District ..	550
Precautions regarding Influenza ..	550